

перевищує дванадцять копій. На можливість розповсюдження права слідування на копії творів вказує і стаття 11 Закону Бельгії «Про авторське право та суміжні права» [4], стаття 38 Зведеного закону Данії про авторське право [2].

Такий підхід, хоча і не повною мірою відповідає класичній концепції права слідування, але є відображенням реально існуючої ситуації, особливо що стосується творів, що створюються за допомогою технічних пристроїв, зокрема – фотографічних творів. Як зазначив Г. Пфенніг, «навіть оригінали фотографій для преси виставляються зараз на перепродаж на ринку творів образотворчого мистецтва (зокрема на аукціонах), оскільки фотоархіви, що містять аналогові чорно-білі фотокопії, все частіше переводяться у цифрові бази даних». Далі він зазначає, що у випадках, коли йдеться про так звані «проміжні» об'єкти, слід «проводити розмежування між роботами, створеними як твори образотворчого мистецтва, і предметами, що є частиною комерційної продукції різних комерційних підприємств, і яка не має ознак оригінального твору» [5, с. 1-2].

Розповсюдження права слідування на примірники твору є логічним наслідком розширення переліку об'єктів, що охороняються правом інтелектуальної власності, основною причиною чого є саме економічна причина, тобто прагнення правовласників нових об'єктів отримати монопольне право на їх використання, що визнається все більшою кількістю країн. Таким чином постає питання внесення відповідних змін до законодавства України.

Список використаних джерел:

1. Code de la propriété intellectuelle (modifié en dernier lieu par le décret n° 2012-634 du 3 mai 2012) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=11987>
2. Consolidated Act on Copyright 2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=191420
3. Directive 2001/84/EC of the European Parliament and of the Council of 27 September 2001 on the resale right for the benefit of the author of an original work of art / Official Journal of the European Communities, – 13.10.2001. – L 272/32
4. Loi relative au droit d'auteur et aux droits voisins [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.wipo.int/wipolex/fr/text.jsp?file_id=125256
5. Пфенніг Г. Практические аспекты осуществления права следования, в том числе и в цифровой области, и его влияние на развитие международного рынка произведений изобразительного искусства и на повышение степени защищенности художников в области изобразительного искусства / Г. Пфенніг // Межправительственный комитет по авторскому праву. Двенадцатая сессия Комитета Всемирной конвенции, пересмотренной в 1971 г. Париж 18-22 июня 2001 г.

Окремі питання речових прав дитини на нерухоме майно у сімейних правовідносинах

Стоянов А.Д., аспірант кафедри цивільно-правових дисциплін ННПП НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент Ієвіня О.В.

Сьогодні однією з актуальних проблем українського суспільства є забезпечення належного рівня прав дитини. Причому ця проблема з позиції права має не лише публічно-правовий, а і приватно-правовий

аспект, зокрема, коли йдеться про захист майнових прав дитини у сімейних правовідносинах, як найбільш уразливої сторони відповідних правовідносин. Особливо це стосується захисту речових прав дитини на нерухоме майно.

Правове становище дитини постійно змінювалося протягом історії людства: від повної особистості та майнової залежності від батьків до становища самостійного суб'єкта права. Так, у юридичній літературі виділяються три основні періоди правового статусу неповнолітніх: 1) дитина – об'єкт батьківської влади (до 1917 року); 2) дитина – об'єкт державної політики (з 1917 до початку 90-х років); 3) дитина – суб'єкт суспільних відносин (сучасний період) [1, с. 9-10].

Отже, формально дитина виступає сьогодні як самостійний суб'єкт суспільних відносин, у тому числі - сімейних. Відповідно до Сімейного кодексу України дитині у сімейних відносинах належать як особисті немайнові, так і майнові права. Водночас навряд чи можна казати про практичну забезпеченість такого її становища. Так, К.М.Клюєва слушно зазначає: «Дитина – це рівноправний дорослому суб'єкт, окрема людська істота, зі своїми потребами, інтересами, правами. Специфічність дитини як суб'єкта права полягає в тому, що вона не може внаслідок своєї фізичної і розумової незрілості, самостійно реалізовувати всі належні їй права. Саме тому дитина, як суб'єкт права, потребує, по-перше, виокремлення її як специфічного суб'єкта, по-друге, додаткової і постійної законодавчої підтримки з боку держави. Неналежна увага до реалізації прав і свобод дитини веде до викривленого сприйняття нею навколишнього світу, підміні ідеалів, що може знайти прояв у поширенні дитячої злочинності, безпритульності» [3, с. 100]. Отже, незважаючи на значні зміни у житті суспільства, діти продовжують залишатися однією з найменш захищених категорій громадян. Кризові явища в економіці ще більше ускладнили ситуацію.

Якщо щодо речей, призначених для розвитку дитини та речей особистого користування ситуація є більш-менш стабільною, то щодо нерухомого майна, яке неодмінно опиняється об'єктом спільного інтересу як батьків, так і дітей, виникає велика кількість проблем, що потребують як теоретичного осмислення, так і практичного вирішення. Враховуючи дану обставину, зокрема, Закон України «Про основи соціального захисту бездомних осіб і безпритульних дітей» у статті 12 встановив обов'язок держави охороняти та захищати права та інтереси дітей під час вчинення правочинів щодо нерухомого майна, а також неприпустимість зменшення або обмеження прав та інтересів дитини під час вчинення будь-яких правочинів щодо жилих приміщень. Контроль за дотриманням прав та охоронюваних законом інтересів дитини під час вчинення таких правочинів покладається на органи опіки та піклування [2, ст. 12]. Щодо нерухомого майна, тут виникають дві основні проблеми, що стосуються прав та інтересів дитини: обмін житлового приміщення більшої площі та житлове приміщення меншої площі, або з меншою кількістю кімнат; розпорядження батьками або одним з них частиною житлового приміщення, що належить йому та дитині на праві спільної власності.

Розглядаючи питання правового режиму нерухомого майна у правовідносинах батьків та дітей слід також пам'ятати, що особливості

такого правового режиму не обмежуються правом власності на це майно. Як слушно зазначає З.В. Ромовська, «для дітей важливим є також право користування батьківським майном: від побутових речей до квартири чи будинку» [4, с. 370]. Сімейне законодавство певним чином обмежує суб'єктів сімейних правовідносин у здійсненні права власності на належне їм майно. Так, стаття 59 Сімейного кодексу України встановлює, що той з подружжя, хто є власником майна, визначає режим володіння та користування ним з урахуванням інтересів сім'ї, насамперед дітей, а при розпорядженні своїм майном дружина, чоловік зобов'язані враховувати інтереси дитини, інших членів сім'ї, які відповідно до закону мають право користуватися ним [5, ст. 174]. Але теорія та практика розходяться, і фактичне управління майном дитини може здійснюватись батьками без врахування, а іноді й всупереч інтересам дитини.

Список використаних джерел:

1. Гольшєва Л. Ю. Правовое положение детей в России : Исторический аспект : автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата юридических наук : спец. 12.00.01 «теория и история права и государства; история правовых учений» / Лада Юрьевна Гольшєва. – Ставрополь, 2002. 21 –с.
2. Закон України від 02.06.2005 року №2623-IV «Про основи соціального захисту бездомних осіб і безпритульних дітей» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2623-15>
3. Ключєва К. М. Право дитини на висловлення своєї думки / К. М. Ключєва // Вісник ОНУ імені І. І. Мечникова. – 2012. – Т. 17. – Вип. 7. – С. 100-107
4. Ромовська З. В. Сімейний кодекс України : Науково-практичний коментар. – 2-ге вид., перероб. и доп. – К. : Видавничий Дім «Ін юре», 2006. – 568 с.
5. Сімейний кодекс України від 10.01.2002. № 2947-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>

Міжнародно-правове регулювання шлюбних відносин

Бондарєва М.В., здобувач кафедри цивільно-правових дисциплін ННПІ НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент Ієвіня О.В.

Шлюбно-сімейні відносини, як ніякі інші, дуже тісно пов'язані з нормами моралі, культури, етики, релігії, вони важко піддаються нормативно-правовому регулюванню, а само сімейне право можна із впевненістю віднести до найбільш консервативних галузей. Саме зазначені особливості сімейного права роблять його найбільш стійким до процесу зближення та гармонізації на міжнародному рівні.

Однієї з найбільш розповсюджених та дієвих форм гармонізації є укладання міжнародних угод. Розглянемо основні угоди, що стосуються шлюбних відносин. Причому слід звернути увагу, що відповідні положення містяться не лише в актах суто «сімейно-правові» спрямованості.

Так, зокрема, у статті 16 Загальної Декларації прав людини встановлюється, що сім'я є природним і основним осередком суспільства і має право на захист з боку суспільства та держави. Чоловіки і жінки, які досягли повноліття, мають право без будь-яких обмежень ознакою раси, національності або релігії одружуватися і засновувати сім'ю. Вони користуються однаковими правами щодо одруження під час шлюбу та під